

Östanvinden

Nr 3-2001

Ordförande har ordet

Vi går nu in på vårt 3:e verksamhetsår och ett nytt läsår. Det är fler och fler aktiviteter på skolbiblioteksområdet runt om i landet. Seminarier, konferenser m.m. Vårt samarbete med framför allt Skolbibliotek Syd har tagit fart i och med Bokmässan och vår nya fina folder. Vi måste se till att ni får exemplar av den att dela ut på mässor och konferenser. Hör av er om ni behöver sådana. Vi kommer att dela ut dem i samband med våra olika aktiviteter. Från och med nästa nummer av tidskriften "Barn och kultur" kommer även Skolbibliotek Syds ordförande Anette Ekström att ingå i redaktionskommittén. Undertecknad sitter där sedan 12 år (oj då!). Vi har nämligen fört diskussioner med Charlotte Brattström på BTJ som är redaktör, om att försöka omvandla tidskriften till en efterlängtat skolbibliotekstidskrift. Detta är tänkt att ske på längre sikt och med bibehållande av de redan tidigare matnyttiga litteraturgenomgångarna. Vi skall också se till att det blir mer läsvärt även för gymnasiebibliotekarierna. Nu är således både Syd och Öst representerade där. Hör gärna av er med tips och önskemål om saker ni vill se i tidningen. Det vi kan bidra med är förhoppningsvis flera prenumeranter. Ni som inte ännu prenumererar, har ni läst tidskriften på senare år? Vi tycker att den är riktigt bra. Och bättre skall den bli. Betrakta den som en fortbildning för egen del. Om vi skall få till en skolbibliotekstidskrift i detta land kanske man måste stödprenumerera på den. Välkomna att ta del av detta nummer av Östanvinden, bidra gärna själva med berättelser, rapporter från er egen verksamhet, boktips eller annat matnyttigt. Välkomna också att ta del av vårt programutbud. Detta finns också att läsa på vår nya fina helt omgjorda webbplats, som hustrun Anette ligger bakom. Webbplatsen har fått en ny adress. Du hittar oss på: <http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Christer Holmqvist, ordf.

Innehåll

Ordförande har ordet	Sid 1
10 frågor till Krister Hansson	Sid 2
Studiebesök från Finland	Sid 4
Ny tjänst på Internet - chatta med bibl.	Sid 5
Bibl. och undervisn. - fortb. på BHS	Sid 5
Skolbiblioteksöreningarna på Bokmässan	Sid 6
Allas bibliotek - en idébok	Sid 6
Projektarbetet	Sid 7
Internetsäkerhet	Sid 8
Årsmöte återigen	Sid 9
Lästips	Sid 9
Kalendarium	Sid 10
Rött svar till Kluringen	Sid 11
Fler lästips	Sid 12
Styrelsen	Sid 12

Medverkande i detta nr:

Inger Andersson, Nyboda skola, Tyresö
Ingrid Bergenudd, Kärrtorps gymn., Stockholm
Anette Holmqvist, Skolverket, Stockholm
Christer Holmqvist, Biblioteksenheten, Stockholm
Anita Höglund, Tumba bibliotek, Botkyrka
Helena Klingberg, Skolbibliotekskonsulent, Katrineholm

Bild borttagen av utrymmesskäl

Skolbibliotekarien bör ingå i rektorns stab för skolans pedagogiska utveckling

Namn: Krister Hansson
Bor: Vällingby i västra Stockholm med fru Johanna och fyra barn
Arbetar: Chef för länsavdelningen på Stockholms länsbibliotek
Senast lästa bok: Min faders hus av Kerstin Norborg
Favoritförfattare: Ivar Lo-Johansson och P.D. James

10 frågor till Krister Hansson, Stockholms länsbibliotek

Krister Hansson har hunnit med mycket de senaste tio åren. Han slutade som forskningsbibliotekarie på SPPB* (Statens Psykologisk-Pedagogiska Bibliotek) 1992 och blev chef för Lärarhögskolans bibliotek i Stockholm. 1997 packade Krister sina väskor och flyttade till Åmål där han blev administrativ chef för Kunskapscentrum ett par år, för att sedan flytta tillbaka till stockholmstrakten och bli biblioteks- och kulturchef i Sundbybergs stad. Sedan 1 juli i år arbetar Krister som chef för länsavdelningen på Stockholms länsbibliotek. Intresset för skolbibliotek och pedagogiska frågor har alltid varit stort. Östanvinden besökte Krister på hans nya arbetsplats och ställde några frågor kring hans arbete på länsavdelningen. Naturligtvis är vi också nyfikna på Kristers syn på skolbibliotek och hans syn på folkbibliotekens roll i det livslånga lärandet.

*SPPB heter numera PBB.

Vilka uppgifter har Stockholms länsbibliotek?

Den viktigaste uppgiften är att stödja de kommunala biblioteken i Stockholms län vad gäller utvecklingsfrågor, utbildning, medieförsörjning (till exempel fjärrlån) och rådgivning. Det finns 20 länsbibliotek i Sverige och 3 låncentraler (Malmö, Stockholm och Umeå). Normalt ligger länsbiblioteken under landstinget, men i Stockholm är det utlagt på entreprenad till Stockholms stadsbibliotek.

Vad lockade dig att söka den tjänst du har nu?

Jag får på ett självklart sätt arbeta med och driva frågor om biblioteksutveckling. Och då talar jag om hela fältet, samtliga grenar av biblioteksområdet. Jag har ingen daglig kontakt med låntagare, men träffar ändå många människor och ingår i flera nätverk.

Vilka är dina arbetsuppgifter rent konkret?

Att driva projekt, att arbeta med biblioteksutveckling på regionsövergripande och nationell nivå, budgetfrågor och verksamhetsplanering, anordna utbildningsdagar för kommunbibliotekens chefer. Vi har till exempel en chefsreferensgrupp som arbetar visionsinriktat.

Skolbiblioteken får aldrig lämnas utanför skolans pedagogiska diskussion!

Du har alltid haft ett stort intresse för pedagogiska frågor. Hur ser du på skolbibliotekets roll i den moderna skolan?

Skolbiblioteket är skolans angelägenhet. Vi som arbetar centralt kan inte sätta upp mallar för hur det skall se ut, men naturligtvis har vi rätt att ha synpunkter. Sedan är det varje enhets ansvar att

bestämma över hur den egna skolbiblioteksverksamheten skall se ut. Det går att göra en grovindelning av skolbibliotekets funktioner i två delar: en läsfrämjande och en pedagogisk funktion. Ibland har man lagt alltför stor tyngd på bibliotekets läsfrämjande insatser på bekostnad av den pedagogiska rollen. Ibland har man gjort tvärtom och glömt bort bibliotekets basfunktion böckerna och läsningen. Båda delarna måste självfallet finnas, men frågan är om man kan kombinera båda funktionerna i samma person [läs: i samma skolbibliotekarie].

Det borde finnas flera bibliotekarier i skolbiblioteket med olika funktioner, men så långt har vi inte kommit än.

Det viktigaste är att skolbiblioteket är integrerat i skolans pedagogiska process och att det finns med i skolans arbetsplaner och målskrivningar. Skolbibliotekarien bör tillhöra rektors stab vad gäller skolans pedagogiska utveckling. Skolbiblioteket får aldrig någonsin lämnas utanför den pedagogiska diskussionen i skolan.

Vilken blir folkbibliotekets roll i människors livslånga lärande?

Lärandet kan delas in i tre delar: det formella som sker inom utbildningsväsendet, det icke-formella som sker i exempelvis studieförbund och det informella som sker t ex i samtal eller när du läser skönlitteratur. Folkbiblioteken skall anpassa sin beståndsfilosofi (inköspolicy) efter de lärandeformer som användarna befinner sig i. Det går inte alltid att hålla sig strikt till sambindningslistorna utan man måste hitta material även på andra sätt. Ett exempel är Norrtälje bibliotek som samarbetar med komvux. Biblioteket fick emellanåt sitt bestånd från ett

Det är vanligt att man slår ihop folkbibliotek och skolbibliotek. Vilka nackdelar ser du?

Hur ser en lyckad integration ut?

Det blir fel om man utan förarbete och eftertanke bara slår ihop två bibliotekstyper enbart av budgetmässiga skäl. De bästa folkbiblioteken ligger i centrumanläggningar och där ligger sällan skolan. Man skall inte tro att integrering sparar personal. Om det skall bli bra behövs mycket personal. Att samtidigt syssla med elever och

Det borde finnas flera bibliotekarier i skolan. Men så långt har vi inte kommit än.

boken kommer-verksamhet är svårt. Även om jag vet att det är enda alternativet i vissa kommuner. Ett bra exempel på god integration är Almedalsbiblioteket i Visby, som är en hopslagning av högskolebibliotek och kommunbibliotek. Deras motto är: "Det bästa från två världar till något bättre". Om man har den inställningen kan man lyckas.

Vilken betydelse har IT för folkbiblioteken?

Våra bibliotekssystem - datoriserade kataloger - är grundbulten för verksamheten.

Jag ser det främst ur en demokratiaspekt. Det gäller att upplåta systemen för folk som annars inte skulle ha tillgång till dem. IT är också till stor hjälp för funktionshindrade. Hemsidor kan göras tillgängliga även för dem som inte ser, talböcker hittas lätt genom DAISY. IT är inget hot mot boken eller mot biblioteken. Biblioteken kostar inget att besöka och de kommer att behålla och till och med stärka sin roll som mötesplats och diskussionsforum i samhället.

Du har 15 personer under dig - vad är ditt bästa råd?

Ha en klar inriktning!
Var omvärldsorienterad!
Lyssna – var lyhörd!
Informera!

avslutade Krister Hansson innan vi gick på en efterlängtd lunch.

Anette Holmqvist

Studiebesök från Finland

Den 22-23 augusti kom en 15 personer stor styrka från Finland för att studera skolbiblioteksverksamhet i Stockholms stad. Resan var arrangerad av Finlands skolbiblioteksförening, där undertecknad har varit medlem i flera år. Deltagarna kom från Esbo- och Helsingforsområdet. (Staden Esbo var från början en förstad till Helsingfors, men har vuxit till Finlands tredje största stad).

Gruppen bestod av två rektorer, två gymnasiebibliotekarier, två gymnasielärare, två skolbibliotekskonsulenter, flera klasslärare, en utbildningsplanerare och en förlagschef från finska BTJ-Kirjastopalvelu. Syftet med besöket var dels att stödja Esbo-stads två skolor med att visa upp bra exempel från Sverige. Dessa två skolor är på väg att bli modellbibliotek i Helsingforsområdet. Den andra orsaken var att förbereda för ett ytterligare studiebesök till Stockholm i början av december. Då är det en medlemsresa för föreningen och det kommer 10 personer som bl.a. ska besöka Thorildplans gymnasiebibliotek.

Jag hade med hjälp av Christer och hans team på Utbildningsförvaltningen i Stockholm gjort ett mycket varierande program. Våra gäster anlände med Silja Line-båten på torsdag morgonen och anlände till Utbildningsförvaltningen vid halv elva tiden. Förste skolbibliotekarie Christer Holmqvist med teamet tog emot oss och Christer berättade vad Biblioteksenheten gör för skolbiblioteksutvecklingen i Stockholmsområdet.

Efter lunchen, som vi åt i Stadshuskällaren, promenerade vi till Thorildplans vackra gymnasiebibliotek, där en glad och entusiastisk Monika tog emot oss. Vi fick också bekanta oss med de ombyggda delar av skolan, som kallades "Kreativ verkstad".

Christer berättar om Biblioteksenhetens verksamhet

Efter lunchen blev det en lång promenad igen, eftersom det var något fel med tunnelbanan, till Anette Holmqvist på Skolverket. Där berättade hon om vad som händer på Skolverket, om deras olika projekt och förstås speciellt om Kolla Källan. Det är alltid lika roligt och intressant att lyssna på Anette, hennes engagemang riktigt lyser om henne. Efter det intog kvällsprogrammet, men jag valde ju att stanna på vårt styrelsemöte. Våra gäster hade gjort staden; handlat kläder, ätit god middag och kollat olika pubar!

På fredagsmorgonen var det dags att åka till Rinkeby, där första anhalten var Rinkebyskolan och deras bibliotek. Susanne Nordqvist hade en genomgång av skolbiblioteket och sedan fick vi träffa den charmerande rektorn, Börje Ehrstrand tillsammans med Susanne. Alla vi som var med hade gärna stannat och arbetat både i skolan och skolbiblioteket!

Efter det delade vi oss grupper och besökte Askeby- och Knutbyskolornas skolbibliotek. Lunchen intog vi i Rinkebys etniska restaurang, där invandrarkvinnorna bjuder på mycket god mat.

Efter lunchen tog bibliotekschefen Marjatta Tengström emot sina landskvinnor och -man, bjöd på rundtur och information om både Rinkeby och dess bibliotek samt turkiskt te.

<http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Vi fick låna bibliotekets konferensrum för avsluta besöket med den sista programpunkten, nämligen att undertecknad berättade om vår skolbiblioteksutveckling i Katrineholm.

Våra gäster åkte tillbaka med 17-båten till Helsingfors. Med sig hade de många lärarika och nyttiga upplevelser från Stockholm. Jag har fått mottaga flera brev och paket från Finland efter besöket; de var mycket nöjda med besöket. Jag har läst från finska skolbiblioteksförningens medlemsblad att Christer Holmqvist är "en i Norden vida uppskattad skolbiblioteksrepresentant"! Och det stämmer ju!

Jag vill också tacka alla som ställde upp och gjorde deras resa meningsfull och trevlig. Vi har fått inbjudan att göra ett studiebesök i Finland och speciellt just i Helsingforsområdet. Där finns redan nu många fina skolbibliotek och flera byggs och det roliga och bra är att samtidigt när man bygger, skriver man biblioteksplan för sin skola och stadsdel. Oftast kommer ju dessa sist.

Det finns två fantastiskt fina och fungerande gymnasiebibliotek, varav ett alldeles nybyggt. Vårt besöket är också engelska skolans bibliotek samt många andra grundskolebibliotek. Det händer mycket på skolbiblioteksfronten i Finland just nu. Hittills har man satsat mycket på skolornas samarbete med folkbibliotek och bokbussarna. Finland är världens bokbussstättats land.

Helena Klingberg

Ny tjänst på Internet – chatta med bibliotekarien

Nu finns en ny tjänst på Internet som kompletterar "Fråga en bibliotekarie". Nu kan man också chatta med en bibliotekarie varje eftermiddag mellan 12 - 16.

Det är ett samarbetsprojekt mellan Stockholms, Göteborgs, Malmö och Nacka stadsbibliotek.

<http://www2.malmo.stadsbibliotek.org/bibliotekarie-direkt/>

Bibliotek och undervisning - fortbildning på BHS

På Bibliotekshögskolan i Borås ges till våren en kurs som vänder sig till lärare och bibliotekarien. Kursen tar bl a upp biblioteket och informationssökning i ett pedagogiskt sammanhang, vad informationskompetens är och aspekter på källkritik.

Mer info hittar du på följande webbplats:
<http://www.hb.se/bhs/UTB/kinfo/biblound/valkom.htm>

Du kan också kontakta Bibliotekshögskolan i Borås:

Eva-Maria Flöög
Institutionen Bibliotekshögskolan
Högskolan i Borås
501 90 BORÅS
Tfn: 033-16 43 04

<http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Skolbiblioteksföreningarna på Bok- och biblioteksmässan

Allas bibliotek - en idébok om att integrera bibliotek

Illusionen om skolbiblioteket - sökmotorn nära eleven! - brister lika ofta, i saklighetens solsken. Döda boksamlingar, låst dörr, tom disk, bokbeståndet utspritt i klassrummen. (Det finns många imponerande undantag.) Att integrera - dvs. att skapa något nytt och gemensamt genom att flytta ihop folkbiblioteket med skolan - det är sannerligen inte någon universalmotod för att lösa bibliotekens kriser. Så mycket är dock säkert: Det är en dramatisk skillnad mellan en väl planerad integrering och en ogenomtänkt sammanflyttning. Därför har vi samlat aktuella bilder från kommuner, bibliotek och skolor där integrering på olika sätt är på tapeten. Förhoppningsvis kan texterna vara till nytta i sökandet efter svaren på frågorna: Ja eller nej? Och i så fall: Hur? Beställ "Allas bibliotek" från Kulturrådet distribution, <http://www.kur.se>

Tillsammans med våra systerföreningar Syd och Mitt hade vi i år en monter nere i Göteborg. Den var givetvis av allra minsta storlek, men vi var ändå där. Framför allt hade vi under sensommaren tagit fram en gemensam folder som vi kunde dela ut till intresserade. Den är också tänkt att vi skall kunna dela ut i alla tänkbara sammanhang. Med lite tyg, affischer, ballonger och en jättebalja godis fick vi till en riktigt trivsam monter. Vi försökte bemanna och bekvinna den så gott vi förmådde.

Vi passade dessutom på att dela ut vår folder även på lite andra ställen. Anette i Skolverkets monter och undertecknad i Utbildningsförvaltningens monter. Givetvis hade vi inte förväntat oss att det skulle stå hugade nya medlemmar i kö, men vår monter lockade ändå många intresserade. Många givetvis från Göteborgsregionen, så det kanske blir en föreningen även i Väst till slut. Men många andra blev nyfikna på vad vi var för ena. De hade inte hört talas om att vi fanns. Men nu vet dom det!

Christer Holmqvist

<http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Projektarbetet

Det har väl inte undgått dem som har med gymnasieelever att göra att specialarbetet kommer att ersättas med ett projektarbete på 100 poäng för dem som nu går i åk 2. Lärare och bibliotekarier från de flesta skolor har gått på kurser inför omställningen. På skolorna pågår nu diskussioner om hur det hela ska läggas upp. Varje skola får stor frihet i hur man vill att projektarbetet ska utformas. Det är viktigt att bibliotekarien ser till att komma med i de diskussionerna, eftersom vi har möjlighet att se hur eleverna arbetar ur ett annat perspektiv än lärarna.

Jag har mött många farhågor från kollegor inför projektarbetet. Man vet hur mycket jobb det brukar vara med att hjälpa specialarbets eleverna och befäras att det kommer att bli mångdubbelt merarbete med det mer omfattande projektarbetet. Efter att ha deltagit i en kurs med lärare från många olika skolor samt varit med som bibliotekarierepresentant i Skolverkets referensgrupp för projektarbetet tror jag faktiskt inte att belastningen på biblioteken kommer att bli särskilt mycket större. Anledningarna till detta är dels att uppgifterna i stor utsträckning kommer att ges av lärarna och dels att eleverna helst ska arbeta i grupp.

När det gäller projektuppgifterna är det bra om vi lyckas hålla oss framme och ha synpunkter samt kanske själva komma med bra förslag. En skillnad mot specialarbetet är att eleverna inte bara ska reproducera sådant som redan finns skrivet utan också helst bedriva lite egen "forskning". Detta är förstås inte möjligt inom alla ämnen, t.ex. historia. Uppgiften ska rymmas inom programmålen. Det gör också att det kommer att bli mer styrt. Valet av projektarbete kommer att ske i god tid. På t.ex. min skola ska eleverna välja i februari i åk två. Det ger mig möjlighet att i god tid se över beståndet av lämpliga böcker m.m. Troligen kommer också samma projekt att återkomma under flera år om de fungerar bra. Det gör ju att det känns mer meningsfullt att köpa in böcker som passar.

Tid kommer också att avsättas varje vecka. Förhoppningsvis slipper vi då rusningen i mars - april då eleverna plötsligt kommer på att de ska ha böcker till sina specialarbeten. Det är önskvärt att eleverna utför projektarbetet i grupp. Om någon absolut så önskar har vederbörande rätt att välja att arbeta ensam. Det underlättar för oss. I stället för kanske 300 olika specialarbeten blir det då ca 75 olika arbeten. Jag menar inte med detta att vi ska vara glada att slippa hjälpa eleverna. Det är ju det vi är till för och vi tycker väl alla att det är roligt när de får arbeta med självständiga uppgifter. Men jag vet också att många bibliotek är underbemannade och att personalen "går på knäna". Vill därför med dessa ord lugna oroliga kollegor. Se bara till att hålla er framme i planeringen på skolan !

Ingrid Bergenudd

Internetsäkerhet – hur säkra är eleverna framför datorn?

Rapport från DotSafe-konferens
i Dublin 5 oktober 2001

Hur säkra är barnen framför datorn? Rent tekniskt är många av eleverna väldigt säkra, men ur ett annat perspektiv är datorn och Internet inte alls särskilt betryggande. Det är lätt att bli lurad, lätt att hitta opålitligt eller till och med stötande material, lätt att bli översköld av reklam och lätt att bli stressad av att den länk som fungerade för en timme sedan inte längre fungerar. Ännu värre är att det faktiskt går att råka illa ut, särskilt om man är ung, ivrig och söker nya kompisar och hjärtevänner via nätet. Hur kan vi vuxna stödja barn och unga innan de sätter sig timtals framför datorn, hemma och i skolan? Hur skall skolan reagera: genom att installera filter, genom att ha regler/användarpolicy för skolans datoranvändning, genom att diskutera med eleverna i uppfostrande syfte?

Detta var ämnet för en konferens i Dublin – Dot.safe, arrangerad av Europeiska Skoldatanätet – som jag hade förmånen att få bevista i början av oktober. Konferensen hade deltagare från Sverige, Norge, Finland, England, Irland, Frankrike, Italien och Spanien. Några av oss var inbjudna för att ge en kort presentation av vad som sker inom området barn och internetsäkerhet i det egna landet. Dot.safe håller nämligen på att bygga upp en sameuropeisk databas som skall fyllas med resurser och praktiska tips om etik och Internet, elever och internetsäkerhet, källkritik och dylikt.

Samtliga var överens om att det är tre bekymmer som tynger lärarna vad beträffar elevernas internetanvändning: dåligt eller till och med olagligt innehåll (content), chatt (d v s de oönskade kontakter som elever kan få via chatt) och kommersialismen (commerce). Synen på hur man från skolans sida skall hantera detta varierar mellan länderna. I Sverige har vi sedan länge övertygelsen att det enda hållbara i längden är att uppfostra barnen, diskutera med dem så att de själva lär sig skilja mellan gott och ont.

Ingen förbjuder skolorna att installera tekniska spärprogram, men gör man det bör det kombineras med diskussioner så att eleverna uppnår egen medvetenhet om Internets (och för all del världens) baksidor. Vi försöker också lära eleverna källkritiska metoder. I de nordiska länderna tror man, liksom i England och Irland, att utbildning ger mer bestående effekter än tekniska lösningar. England har till och med ambitionen att starta ett projekt i stil med vårt svenska Kolla källan-projekt.

I en del andra länder, till exempel Frankrike, ser man det som en absolut nödvändighet att filtrera Internet, öppna ett slags Internets barnträdgård. Utanför Sverige talar man mer om föräldrarnas ansvar än vad vi gör här. Å andra sidan talar vi mer om elevinflytande och att hjälpa eleverna att bli kritiska medborgare. Utbytet av information och idéer mellan skall dock utgöra grogrunden för EU:s aktionsplan för ett säkrare Internet. Självt är jag i full färd med att översätta en del av Kolla källan-materialet till engelska med förhoppningen att våra idéer kommer att spridas utomlands. Det vore ju synd om alltihop landade i ett censurerat, strypt och för skolan oanvändbart Internet.

Anette Holmqvist

Fakta:

Dot.safe-projektet som pågår från januari 2001 till juni 2002 försöker hitta metoder för ökad internetsäkerhet och samla dessa i en databas. Målsättningen är att nå europeisk konsensus i frågan.

<http://www.eun.org/eun.org2/eun/indexdotsafe.cfm>

European Action Plan 1999-2002 syftar till att öka medvetenheten om Internets fallgropar. Hotlines och diskussioner kring såväl tekniska lösningar som skolans fostrande roll.

<http://europa.eu.int/ISPO/iap/>

Check the source

<http://www.skolverket.se/skolnet/english/echeck.html> (under uppbyggnad)

Årsmöte återigen

Föreningens andra årsmöte hölls på stadsbibliotekets Länsavdelning i Stockholm. Ca 15 personer hade tidigare ringt angående olika förhinder inför kvällen. Således samlades en mindre skara personer utöver den aktiva och långlivade styrelsen. Föreningen bjöd på kaffe och smörgås.

Ordförande för kvällen, Christer Holmqvist, hälsade bl.a. nyttillträdde länsbibliotekarien Krister Hansson välkommen till mötet. Alla mötesdeltagare presenterade sig för övrigt, vilket blev ett givande inlägg under kvällen. Birgitta Wallmark rapporterade om föreningens goda ekonomi och revisorn Eva Fredriksson godkände bokföringen.

Arbetsgruppen för Normer och Riktlinjer presenterade ett väl genomarbetat material om Tumregler för skolbibliotek samt en enkät. Enkäten ska skickas ut till väl fungerande skolbibliotek, t.ex. sådana som på något sätt har blivit prisbelönta, för att undersöka vad som utmärker dessa bibliotek

Arbetsgruppen för Fortbildning/Utbildning presenterade höstens programpunkter.

Efter väl genomförd mötesdisciplin kunde mötet hälsa Gunnar Arvidsson välkommen. Gunnar spillde inte bort någon tid utan började genast med att kåsera. Den ena historien var mer storslagen än den andra, dock inom en slags minimalistisk ram. Vi fick höra insideberättelser om Herbert Tingsten och om vilda journalistäventyr i Algeriet bland mycket, mycket annat.

Kvällen avslutades med en ringlande kö fram till Gunnar, då alla ville ha hans bok "Stör mig inte, jag läser" signerad.

Inger Andersson

Lästips

Foley, Douglas: Ingen återvändo (uHc)

En grupp ungdomar ska ge sig ut på en kanothajk i Hongkongs skärgård tillsammans med sina lärare. I sista minuten får lärarna förhinder men ungdomarna ger sig iväg ändå (utan tillåtelse). Redan före utfärden är relationerna inom gruppen ansträngda och de hinner inte mer än att lägga ut innan trakasserier mot flickorna i gruppen börjar. Det hela utvecklar sig till en mardröm i Flugornas herre-stil. Bl.a. blir en flicka våldtagen av flera av pojkarna. Rena mordförsök förekommer också. Det hela känns lite överdrivet, men man kan inte släppa boken för man måste få veta hur det slutar. Det finns mycket att diskutera i boken kring mobbning, sexuella trakasserier m.m. En lämplig bok för lärare som vill ha diskussionsunderlag i klassen. Den passar också för "läsovilliga" elever eftersom den är så spännande och lättläst. Lämpligt för högstadiet och gymnasiet.

Ingrid Bergenudd

Kalendarium

	Språkrum i sex kommuner Nationella konferenser om skolbibliotek	Mer info: Skolverket
5 november, 2001	Läs 2000! "Läslust i skolstarten" Halvdagssem. för lärare år 0-6 350 kr. Info och anm. senast 26/10.	Svenska Barnboksinst., Stockholm
7 november, 2001	Barnboksmässa på LundeQ (Forumgallerian) Tema "Lättlästa böcker" Anm. senast 5/11 tel: 018-13 98 30	Uppsala 19.00 - 21.00
8-9 november, 2001	"Unga ord, ord för unga" Konferens om ungdomars ord och texter.	Örebro
9-11 november, 2001	Bokmässan Örebro slott	Örebro
Sagolika föreläsningar på Junibacken.		
13 november, 2001	"Maja-projektet" Hur förskollärare Gunnel Samuelsson använt böckerna om Maja för att stimulera barns språkutveckling,	Junibacken, Stockholm 18.00 - 20.00
14 november, 2001	"Astrids hemligheter" Margareta Strömstedt om Astrid Lindgrens författarskap och Marit Törnqvist om hur hon tolkat Astrids berättelser i Sagotåget på Junibacken.	Junibacken, Stockholm 18.00 - 20.00
15 november, 2001	"Ge ditt barn ett språk" Susanna Ekström, LHS, om betydelsen av bilder, böcker och berättande under de första åren.	Junibacken, Stockholm 18.00 - 20.00
12-18 november, 2001	"Kura skymning - ord och toner i i Norden" Nordisk biblioteksvecka	
12-18 november, 2001	Vecka 46 - Barnboksvecka i hela Sverige	
15 november, 2001	Nationell läsdag	
18 november, 2001	Bokens dag för hela familjen	Stora Teatern, Norrköping

20 november, 2001	"Pris vare barnboken" Svensk Biblioteksförerings plakett- dag.	Kulturhuset, Stockholm
24 november, 2001	Stora barnboksdagen Möt Sveriges barn- och ungdomsboksförfattare.	Kulturhuset, Stockholm
18 december, 2001	Julavslutning för SkolbibliotekÖst Vi ser en film om "Storyline" och avslutar med glögg.	Bio Tellus, Midsommarkransen, Stockholm
3 februari - 26 mars, 2002	Europeisk bilderboksutställning Aktuella bilderböcker från 14 länder.	Stockholms stads- bibliotek
18-19 april, 2002	Skola & Bibliotek "Ge rum för språket"	Linköping
23-24 maj, 2002	"Pippi och Sokrates - om barn och filosofi Astrid Lindgren - konferens	Vimmerby
12-13 juni, 2002	Har du lust? Föreningen Datorn i Utbildningen anordnar rikskonferens.	Sandviken

Rätt svar till Kluringen

Rätt svar till Kluringen i Östanvinden 2001:2

4	6	16	8	36	10	64
5	9	7	25	9	49	11

Först öppnade rätta lösningen (enda också) var från Malin Ögland.
Redaktionen gratulerar och en bok kommer.

<http://www.skolbibliotek.se/ost/>

Fler lästips

Behros, Fateme: Fångarnas kör

Till sist en bok för oss själva (och gymnasieelever). En ung kvinna i Iran lockas (och utsätts för påtryckningar) att gifta sig med en iransk man som bor i Sverige. Han påstås vara välutbildad dataingenjör och tjäna massor av pengar. Hon lockas av att få flytta till västvärlden. Hon har inte träffat maken - ett bröllop genomförs i Iran med en stand-in. När hon anländer till Arlanda möts hon av en snygg och trevlig man - som visar vara hennes svåger... Maken är varken dataingenjör eller välbeställd. Han läser svenska på SFI med måttlig ambitionsnivå, sysslar med skumraskaffärer och vill ha en underdånig hushållerska som håller sig hemma. Äktenskapet spricker så småningom. Mycket av handlingen verkar vara självupplevd, även om författarinnan påstår att det inte är så. Varning! Sträck-läsningbok. Lånade ut den till en av lärarna häromdagen. Idag kom hon tillbaka, lätt rödögd, och berättade att hon läst till kl. två på natten. Skrivningarna låg orättade hemma...

Ingrid Bergenudd